

**PROJEKTŲ DIRBTUVĖS:
KAIP SUSTIPRINTI VIETOS BENDRUOMENES?
Pasirengimas 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos planavimui**

**1. KOKIOS VEIKLOS LABIAUSIAI PRISIDĖTŲ PRIE VIETOS BENDRUOMENIŲ STIPRINIMO?
(veikla ir priemonės)**

BENDRUOMENIŲ LYDERIŲ (KOORDINATORIŲ, ORGANIZATORIŲ) TINKLO KŪRIMAS

Priemonės:

1. Tiesioginis bendravimas:

- 1.1 Suburiama nacionalinio lygmens **iniciatyvinė grupė** (Grupės nariai: aktyvūs bendruomenių atstovai ir mentoriai-konsultantai);
- 1.2 Grupė atrenka vietos bendruomenių vystymosi **sėkmės ir nesėkmės istorijas**;
- 1.3 Grupė suformuoja „**Bendruomenių pamokų**“ **paketą** (- tai praktinis vadovas skirtas vietos bendruomenėms. Jame pateikiamos rekomendacijos dėl veiklos modelių (atsižvelgiant į regioną, miestą/kaimą); dalinamasi sėkmės ir nesėkmės istorijomis; išdėstomi faktoriai, darę įtaką iniciatyvos sėkmei ar žlugimui; vietos bendruomenių veiklos principai, steigimosi procedūros, dokumentai ir t.t.);
- 1.4 „Bendruomenių pamokų“ paketo turinys **pristatomas Lietuvos vietos bendruomenių forume**.
Renginį organizuoja iniciatyvinė grupė. Renginį veda/moderuoja iniciatyvinės grupės mentoriai-konsultantai.
Pirmajam susitikimui siūlomos šios temos: 1) „Bendruomenių pamokų“ paketo taikymas 2) Vietos bendruomenių poreikių nustatymas.
Forumo metu gautos idėjos naudojamos „Bendruomenių pamokų“ paketo tobulinimui.

2. Internetinis puslapis:

Čia talpinamas „Bendruomenių pamokų“ paketas, sukuriama platforma diskusijoms bei ekspertų konsultacijoms, nuolat atnaujinama su vietos bendruomenių veikla susijusi informacija ir dokumentų bazė, ir t.t.)

**2. KAS TURĖTŲ DALYVAUTI PROJEKTO ĮGYVENDINIME?
(Tikslinės grupės)**

- Bendruomenių atstovai;
- Mentoriai-konsultantai

**3. KAIP SIŪLOME MATUOTI PROJEKTO SĖKMĘ?
(Pagrindiniai rodikliai)**

- Bendruomenių skaičius pagal regionus;
- Į projektus įtrauktų žmonių skaičius;
- Projektų skaičius (pagal bendruomenes regione)

DARBO GRUPĖS MODERATORIAI

Vardas, pavardė

Atstovaujama įstaiga

Kontaktai (el.pašto adresas)

Mykolas Lepeška	Globalios Lietuvos lyderiai	mykolas@lithuanianleaders.org
Eglė Rimkutė	MPT planavimo ir stebėsenos skyriaus vedėja	e.rimkute@lrv.lt

**PROJEKTŲ DIRBTUVĖS:
KAIP SUSTIPRINTI VIETOS BENDRUOMENES?
*Pasirengimas 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos planavimui***

**1. KOKIOS VEIKLOS LABIAUSIAI PRISIDĖTŲ PRIE VIETOS BENDRUOMENIŲ STIPRINIMO?
(veikla ir priemonės)**

NVO INFRASTRUKTŪROS KŪRIMAS

Priemonės:

1. NVO centrai:

1.1 **NVO HUB'ai**– NVO centruose galėtų steigtis ir dirbti vietos NVO. Taip būtų sudaryta galimybė bendrauti, keistis idėjomis ir gerą patirtimi, mokytis vienas iš kitų. Skirtingos NVO ar jų atstovai taptų partneriais. Tai sudarytų sąlygas kurtis neformalioms NVO sąjungoms, kurios drąsiau ir tikslingiau atstovautų savo interesams savivaldybių, regioniniuose ir nacionaliniame lygmenyse. NVO centras galėtų būti išlaikomas pačių NVO iš fondų gaunamomis lėšomis, kitu atveju – dalį išlaidų galėtų padengti savivaldybė.

1.2 **Nenaudojamų patalpų perdavimas/skolinimas NVO** – NVO ar bendruomenės centrai galėtų steigtis nenaudojamose savivaldybei priklausančiose patalpose. Tai galėtų būti neveikiantys kultūros centrai, bibliotekos ir kt. Kitu atveju, turėtų būti užtikrinamos sąlygos NVO atstovams rinktis ir dirbti veikiančiose savivaldybei priklausančiose patalpose jų nedarbo metu. NVO išlaidos būtų padengiamos naudojant iš paramos fondų gaunamas lėšas.

2. NVO ir savivaldybės atstovų bendradarbiavimo užtikrinimas:

2.1 Konsultavimasis su vietos veiklos grupės (toliau –VVG) atstovais, kuomet ruošiamasi priimti sprendimą susijusį su vietos bendruomenėmis.

2.2 Savivaldybės atstovai informuoja ir konsultuojasi su NVO atstovais dėl su NVO ar/ir vietos bendruomenėmis susijusiais klausimais.

**2. KAS TURĖTŲ DALYVAUTI PROJEKTO ĮGYVENDINIME?
(Tikslinės grupės)**

- NVO;
- Savivaldybės (ir joms pavaldžios įstaigos, pvz mokyklos, kultūros centrai ir t.);
- Verslo atstovai;
- VVG;
- VRM ir SADM

**3. KAIP SIŪLOME MATUOTI PROJEKTO SĖKMĘ?
(Pagrindiniai rodikliai)**

- Projektų skaičius;
- Įtrauktų NVO skaičius;
- Darbo vietų sukūrimas.

DARBO GRUPĖS ATSTOVAI

Vardas, pavardė	Atstovaujama įstaiga	Kontaktai (el.pašto adresas)
Saulius Būdvytis	AB „Swedbank“ Socialinės partnerystės vadovas	Saulius.Budvytis@swedbank.lt
Guoda Burokienė	Lietuvos kaimo bendruomenių asociacijos tarybos pirmininkė	lkbsajunga@gmail.com
Inga Kirstukaitė	MPT Planavimo ir stebėsenos skyrius	i.kirstukaite@lrvt.lt

PROJEKTŲ DIRBTUVĖS:

KAIP SUSTIPRINTI VIETOS BENDRUOMENES?

Pasirengimas 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos planavimui

1. KOKIOS VEIKLOS LABIAUSIAI PRISIDĖTŲ PRIE VIETOS BENDRUOMENIŲ STIPRINIMO? (veikla, tikslas ir priemonės)

SOCIALINIO KAPITALO PRITRAUKIMAS Į VIETOS BENDRUOMENES

Priemonės:

1. Bendruomeninės veiklos skatinimas **nuo mažų dienų** (darželiai, pradinės mokyklos ir t.t.);
2. Visuomenei naudingo darbo/ savanorystės skatinimas **už mokyklos ribų** (didinti visuomenei naudingo darbo valandų skaičių, pradėti jas skaičiuoti ne nuo 11, bet nuo 9 klasės; visuomenei naudingas darbas per 4 metus turėtų būti atliekamas bent 3 skirtingose institucijose);
3. **Papildomas balas** stojant į universitetus (sekant vakarų valstybių pavyzdžiu (pvz. JK, JAV, Australija ir kt.) skirti papildomą balą už visuomenei naudingą veiklą vietos bendruomenėse, NVO ir kt. (toliau – organizacijos));
4. Oficialus visuomeninės veiklos metu **įgytų įgūdžių įvertinimas** baigiant universitetą (sekant vakarų valstybių pavyzdžiu (pvz. JK, JAV, Australija ir kt.) skirti papildomą sertifikatą/apdovanojimą/garbės diplomą už aktyvų dalyvavimą organizacijų veikloje studijų metu);
5. Organizacijų veikloje įgytų **įgūdžių pripažinimas darbo rinkoje** (pvz., darbo stažas skaičiuojamas nuo visuomenei naudingos veiklos pradžios; finansinės lengvatos darbdaviui, įdarbinančiam visuomeniškai aktyvų jaunuolį ar kt.);
6. **Nacionalinė organizacijų poreikių Duomenų bazė** prie Darbo biržos (sekant vakarų valstybių pavyzdžiu (pvz. JK, JAV, Australija ir kt.) kurti internetinę platformą, leidžiančią 3 ir daugiau mėn. darbo neturintiems asmenims „atidirbti“ bedarbio pašalpą pritaikant savo kompetencijas organizacijų veikloje. Internetinės platformos veikimo principas: duomenų bazėje talpinam susisteminta informacija apie Lietuvoje veikiančias organizacijas. Organizacijos savo ruožtu duomenų bazėje talpina savo poreikius (pvz. buhalteris, projektų vadovas ir t.t). Duomenų bazės naudotojams sudaroma galimybė rinktis veiklas 1) nacionaliniu, regioniniu, savivaldybių ir miestų pagrindu, 2) pagal organizacijų veiklos kryptis, 3)

pagal kompetencijas) - taip tikimasi ne tik „įdarbinti“ bedarbius ir išnaudoti jų kompetencijas organizacijų veikloms, bet ir įgalinti bei sudominti visuomenę organizacijų veikla.

2. KAS TURĖTŲ DALYVAUTI PROJEKTO ĮGYVENDINIME? (Tikslinės grupės)

- Mokiniai;
- Studentai;
- Bedarbiai;
- Verslo atstovai;
- Vietos bendruomenės;
- Senjorai;
- Valstybinis sektorius (SADM -> Darbo birža)

3. KAIP SIŪLOME MATUOTI PROJEKTO SĖKMĘ? (Pagrindiniai rodikliai)

- Įsitraukusių į vietos bendruomenių veiklą asmenų skaičius (augimas);
- Ilgalaikių bedarbių skaičius (mažėjimas);
- Visuomenės užimtumas (didėjimas; ypač mokinių, jaunimo, pensininkų);
- Laimės indeksas: bendrosios gerovės, sveikatos, soc. aktyvumo rodikliai (augimas);
- Įmonių, remiančių/įsitraukusių į vietos bendruomenių veiklas, skaičius (augimas).

DARBO GRUPĖS MODERATORIUS

Vardas, pavardė	Atstovaujama įstaiga	Kontaktai (el.pašto adresas)
Rūta Mačiulytė	JPP „Kurk Lietuvai“, MPT Planavimo ir stebėsenos skyrius	Ruta.Maciulyte@gmail.com ; Ruta.Maciulyte@kurklit.lt

PROJEKTŲ DIRBTUVĖS: KAIP SUSTIPRINTI VIETOS BENDRUOMENES? *Pasirengimas 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos planavimui*

1. KOKIOS VEIKLOS LABIAUSIAI PRISIDĖTŲ PRIE VIETOS BENDRUOMENIŲ STIPRINIMO? (veikla ir priemonės)

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PERDAVIMAS IR SOCIALINIŲ VERSLŲ SKATINIMAS VIETOS BENDRUOMENĖSE

Priemonės:

1. **Poreikių nustatymo tyrimas bendruomenėje:** tyrimo rezultatai parodytų, kokias paslaugas galėtų teikti bendruomenės ir jų valdomi socialiniai verslai, kokie minimalūs ištekliai ir gebėjimai yra reikalingi minėtoms paslaugoms teikti, kokių priemonių, žinių, įgūdžių, infrastruktūros trūksta

sėkmingam socialinių paslaugų teikimui ar socialinių verslų pradžiai.

- Socialinio verslumo mentorystė:** patirties turintys verslo/socialinio verslo atstovai konsultuoja vietos bendruomenes plėtojant socialinio verslo projektus. Galimos priemonės: socialinio verslumo programa bendruomenėms; socialinio verslumo konkursai; regioniniai mokymai bendruomenėms apie socialinį verslumą, praktinį įgyvendinimą, pažintiniai vizitai, kurių metu būtų susipažįstama su kitų šalių gerosios praktikos pavyzdžiais. Svarbiausia pasiekti, kad bendruomenės socialinį verslą naudotų kaip priemonę bendruomenei pačią save išlaikyti ir bendruomenės narių užimtumui didinti. Mentorystė pasirinkta, kaip priemonė įgalinanti bendruomenių gebėjimus kurti ir valdyti socialinius verslus.
- Ilgainiui perimamos šiuo metu valstybės/savivaldybės vykdomos/teikiamos socialinės paslaugos:** bendruomenėms ir jų valdomiems socialiniams verslams paslaugų teikimas perduodamas supaprastinta tvarka, jeigu jos tenkina nustatytus reikalavimus ir turi pakankamus žmogiškuosius ir finansinius išteklius. Įgyvendinimui gali reikėti papildomų bendruomenės įgalinančių priemonių, teisinės bazės. Vietos bendruomenės turi turėti galimybę konkuruoti su nevyriausybinėmis organizacijomis, dirbančiomis socialinėje srityje. Iš kitos pusės bendruomenėms būtų reikalingas pasiruošimas įgyvendinti soc. paslaugas, t.y. mokymai, kursai bei aktyvi valdžios socialinė lyderystė ir infrastruktūrinė pagalba.
- Sukuriamas bendruomenių socialinių paslaugų tinklas.** Paslaugų tinklas kuriamas siekiant keistis gerąja praktika, apjungiant išteklius, keičiantis kompetencijomis ir informacija. Pirmiausia tinklas reikalingas pačioms bendruomenėms, kad jos galėtų realizuoti savo poreikius, kad būtų skatinamas bendruomeniškumo jausmas, kad būtų ne pasyviai stebima, o aktyviai įsitraukiama į problemų sprendimą, o tuo pačiu būtų kaupiamos lėšos bendruomenės poreikiams, dėl kurio jos prieš tai susitaria.

2. KAS TURĖTŲ DALYVAUTI PROJEKTO ĮGYVENDINIME? (Tikslinės grupės)

- Vietos bendruomenės;
- NVO
- Savivaldybės (ir joms pavaldžios įstaigos, pvz mokyklos, kultūros centrai ir t.);
- Verslo atstovai;
- VVG;
- VRM ir SADM;
- Universitetai (dėstytojai ir studentai).

3. KAIP SIŪLOME MATUOTI PROJEKTO SĖKMĘ? (Pagrindiniai rodikliai)

- Įsteigtų socialinių verslų skaičius;
- Socialines paslaugas teikiančių bendruomenių skaičius;
- Suteiktų paslaugų apimtis (finansinė išraiška)
- Sukurtos darbo vietos.

DARBO GRUPĖS ATSTOVAI

Vardas, pavardė	Atstovaujama įstaiga	Kontaktai (el.pašto adresas)
Erika Daniėnė	VŠĮ Socialinės ir ekonominės plėtros centras	ed@sepc.lt
Marija Šaraitė	Pagalbadaiktais.lt tinklo vadovė	marija@pagalbadaiktais.lt
Jolanta Vaičiūnienė	KTU Savivaldos mokymo centras	smc@savivalda.lt